

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

PIG

POLITIKA I GOSPODARSTVO

PIG D-S029

PIG.29.HR.R.K1.20

23711

12

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **90** minuta.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Upotrebjavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 20 stranica, od toga 4 prazne.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

Ispravno

Ispravak pogrešnoga unosa

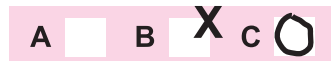

Prepisan točan odgovor

Skraćeni potpis

Neispravno

b) zadatak otvorenoga tipa

~~(Marko Marulić)~~

Petar Preradović

Precrtan netočan odgovor u zagradama

Točan odgovor

Skraćeni potpis

Politika i gospodarstvo

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Koja je od navedenih aktivnosti primjer političkoga djelovanja?

- A. Turistička zajednica lobira za uređenje naselja.
- B. Svećenik skuplja milodar za uređenje crkve.
- C. Vatrogasci čiste odvodne kanale naselja.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

2. Ekološka udruga potpisima građana nastoji spriječiti općinsku odluku o izgradnji odlagališta velikoga otpada. Kako se naziva dokument koji građani potpisuju?

- A. peticija
- B. konvencija
- C. interpelacija

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

3. Na kojoj se razini vlasti u Republici Hrvatskoj donose zakoni?

- A. samo na državnoj
- B. samo na regionalnoj i državnoj
- C. na lokalnoj, regionalnoj i državnoj

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

4. Što je od navedenoga preduvjet sklapanja koalicije političkih stranaka u Republici Hrvatskoj za sastavljanje vlade?

- A. objedinjeni stranački programi
- B. dogovor o zajedničkom djelovanju
- C. obvezatna suradnja na svim razinama vlasti

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

Politika i gospodarstvo

<p>5. Koji je stranački sustav svojstven Sjedinjenim Američkim Državama?</p> <p>A. jednostranački B. dvostranački C. višestranački</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>6. Koliko se ukupno zastupnika nacionalnih manjina bira na izborima za Hrvatski sabor?</p> <p>A. tri B. pet C. osam</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>7. Za koju bi od navedenih vrsta stranaka bio karakterističan iskaz <i>Ključno je čuvanje poretka i tradicionalnih vrijednosti. Zbog toga treba stvoriti odgovornost i osnažiti obitelji koje će pomoći popraviti naše raspadnuto društvo?</i></p> <p>A. za liberalnu stranku B. za konzervativnu stranku C. za socijaldemokratsku stranku</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>8. Koji izborni sustav najbolje opisuje izjava <i>Pobjednik uzima sve?</i></p> <p>A. većinski B. mješoviti C. proporcionalni</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>9. Tko donosi zakone u suvremenim europskim ustavnim monarhijama?</p> <p>A. vlada B. monarh C. parlament</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S029</p> <div> 01</div>	

Politika i gospodarstvo

<p>10. Radno tijelo koje institucije provodi postupak kandidiranja sudaca za Ustavni sud Republike Hrvatske?</p> <p>A. Hrvatskoga sabora B. Vlade Republike Hrvatske C. Predsjednika Republike Hrvatske</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>11. Hrvatski sabor odbio je nacrt proračuna te proračun nije donesen ni četiri mjeseca nakon predlaganja nacрта. Mandat zastupnika Hrvatskoga sabora traje još samo šest mjeseci. Što u toj situaciji prema Ustavu Republike Hrvatske može učiniti Predsjednik Republike Hrvatske?</p> <p>A. produžiti mandat zastupnicima Hrvatskoga sabora uredbom sa zakonskom snagom kako bi Hrvatski sabor imao vremena izglasati proračun B. raspustiti Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i uz supotpis predsjednika Vlade Republike Hrvatske nakon savjetovanja s predstavnicima klubova zastupnika C. nije ovlašten djelovati jer se ne radi o izvanrednome stanju kako je ono definirano Ustavom Republike Hrvatske</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>12. Što prema Ustavu Republike Hrvatske može učiniti pet zastupnika Hrvatskoga sabora koji su nezadovoljni radom Vlade Republike Hrvatske?</p> <p>A. pokrenuti pitanje povjerenja Vladi Republike Hrvatske B. podnijeti interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske C. postaviti zastupničko pitanje Vladi Republike Hrvatske o njezinu radu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>13. Što će prema Ustavu Republike Hrvatske učiniti Ustavni sud Republike Hrvatske ako ocijeni da je određeni zakon neustavan?</p> <p>A. ukinuti zakon B. ponuditi mišljenje za doradu zakona C. vratiti zakon Hrvatskomu saboru na doradu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S029</p>	<div> 01</div>

Politika i gospodarstvo

<p>14. Kojoj osobi Predsjednik Republike Hrvatske daje ovlast predlaganja sastava Vlade Republike Hrvatske nakon održanih izbora?</p> <p>A. premijeru B. mandataru C. predsjedniku Hrvatskoga sabora</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>15. Koji je od navedenih tipova suradnje Republike Hrvatske zabranjen Ustavom Republike Hrvatske?</p> <p>A. udruživanje u međunarodne vojne saveze u kojima sudjeluju i države bivše Jugoslavije B. udruživanje u međunarodne organizacije u kojima sudjeluju i države bivše Jugoslavije C. udruživanje u federaciju država koju čine samo države bivše Jugoslavije</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>16. U kojim hrvatskim izborima prema Ustavu Republike Hrvatske mogu sudjelovati europski državljani koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj?</p> <p>A. u nacionalnim parlamentarnim B. u predsjedničkim C. u lokalnim</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>17. Koja se od navedenih sloboda zajamčenih Ustavom Republike Hrvatske ne može ograničiti ni u kojemu slučaju?</p> <p>A. sloboda vjeroispovijesti B. sloboda kretanja C. sloboda govora</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>18. Komu se prema Ustavu Republike Hrvatske može ograničiti pravo na štrajk kada nema izvanrednih okolnosti?</p> <p>A. policajcima B. strojovođama C. civilnim pilotima</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>PIG D-S029</p> <div><p>01</p></div>	

Politika i gospodarstvo

<p>19. Kojim se načelom vodi uspješan gospodarstvenik usklađujući ograničene mogućnosti i neograničene potrebe?</p> <p>A. elastičnosti B. akumulacije C. ekonomičnosti</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>20. Na koje će gospodarsko pitanje proizvođač odgovoriti nakon provedbe istraživanja i prikupljanja podataka o potencijalnim kupcima?</p> <p>A. Što proizvoditi? B. Kako proizvoditi? C. Za koga proizvoditi?</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>21. Kojemu proizvodnomu činitelju pripada prirodni plin?</p> <p>A. radu B. zemlji C. kapitalu</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>22. Kako se naziva burzovni posrednik vrijednosnim papirima koji na burzi posluje s brokerima za svoj račun?</p> <p>A. diler B. džober C. dioničar</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>23. Općina je organizirala i financirala zaprašivanje komaraca na svojem području. Kojoj vrsti dobra pripada takva akcija općine?</p> <p>A. javnomu B. privatnomu C. slobodnomu</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>PIG D-S029</p> <div> 01</div>	

<p>24. U kojemu se od navedenih gospodarskih sustava pod utjecajem ponude i potražnje formiraju cijene i proizvodi ono što je društvu potrebno?</p> <p>A. u tržišnomu B. u običajnomu C. u komandnomu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>25. Koja banka osigurava stabilnost domaće valute u Republici Hrvatskoj?</p> <p>A. Hrvatska narodna banka B. Hrvatska poštanska banka C. Hrvatska banka za obnovu i razvoj</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>26. Poduzetnik je svoj patent u proizvodnji električnoga automobila iskoristio u okviru poslovnoga partnerskog odnosa sa svjetski poznatim proizvođačem automobila. Kako se naziva ostvarenje te njegove ideje?</p> <p>A. imitacija B. invencija C. inovacija</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>27. Koja osoba vodi nabavni odjel organizacije, ali ne preuzima rizik cijeloga njezina poslovanja?</p> <p>A. skladištar B. menadžer C. računovođa</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>28. Proizvođač okvira za naočale odlučio je promijeniti svoju ponudu te je istraživanjem tržišta prikupio informacije o potrebama i željama potencijalnih kupaca. Kojoj poslovnoj orijentaciji pripada takav poslovni pristup?</p> <p>A. prodajnoj B. proizvodnoj C. marketinškoj</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<div data-bbox="180 2027 348 2072"> <p>PIG D-S029</p> </div> <div data-bbox="1274 1982 1434 2116"> <p>01</p> </div>	

Politika i gospodarstvo

<p>29. Turistička agencija je na svoj službeni automobil postavila pano s najnovijom ponudom putovanja. Koji je to oblik promidžbenih aktivnosti?</p> <p>A. publicitet B. unapređivanje prodaje C. višestruko promidžbena poruka</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>30. Koja od navedenih socioekonomskih skupina stanovnika živi u favelama Brazila?</p> <p>A. državni službenici B. bogati poduzetnici C. siromašni građani</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
PIG D-S029	 01

Politika i gospodarstvo

II. Zadaci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju ili jednostavnom rečenicom).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

- 31.** Kako se naziva znanost koja proučava procese nadmetanja i borbe za vlast u državi te djelovanje i učinkovitost državnih institucija i nevladinih organizacija?

0 ☐
1 ☐

bod

- 32.** Koji tip vlasti prema Maxu Weberu temelji svoj legitimitet na vjerovanju u iznimne i nadnaravne osobine vođe?

0 ☐
1 ☐

bod

- 33.** Kako se nazivaju interesne organizacije radnika koje kolektivnim pregovaranjem s vladom i poslodavcima osiguravaju zaštitu prava radnika u državi?

0 ☐
1 ☐

bod

- 34.** Kako se naziva društveni pokret koji se zalaže za unapređenje položaja žena, uklanjanje spolne diskriminacije te promicanje rodne jednakosti?

0 ☐
1 ☐

bod

Politika i gospodarstvo

<p>35. Važne pretpostavke demokratskih izbora su mogućnost stranačkoga utjecaja, javnoga predstavljanja programa, financiranja stranačkih kampanja i argumentiranih stranačkih rasprava. Kako se nazivaju izbori u kojima se pojavljuje više stranaka, ali su većini stranaka navedene pretpostavke onemogućene ili ograničene?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>36. Kako se naziva regionalna stranka u Republici Hrvatskoj koja jedina od 1992. godine do danas ima status parlamentarne stranke?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>37. Kako se naziva jedina institucija Europske unije čije članove građani biraju izravno?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>38. Na kojim sve izborima koje provodi Republika Hrvatska može glasovati hrvatski državljanin koji ima prebivalište u Australiji?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>39. Tko prema Ustavu Republike Hrvatske imenuje privremenu nestranačku vladu ako se u ustavnome roku ne sastavi Vlada Republike Hrvatske?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<div data-bbox="178 2027 348 2063" data-label="Page-Footer"> <p>PIG D-S029</p> </div> <div data-bbox="1274 1984 1428 2085" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="1387 2085 1433 2116" data-label="Page-Footer"> <p>02</p> </div>	

Politika i gospodarstvo

<p>40. Tko prema Ustavu Republike Hrvatske, u slučaju izglasavanja nepovjerenja pojedinomu članu Vlade Republike Hrvatske, predlaže Hrvatskomu saboru novoga člana Vlade?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>41. U kojemu se roku prema Ustavu Republike Hrvatske nakon provedenih izbora za Hrvatski sabor održava njegovo prvo zasjedanje?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>42. Politička stranka želi zakonom ograničiti pravo na javnu upotrebu jezika nacionalnih manjina. Kojom većinom prema Ustavu Republike Hrvatske zastupnici u Hrvatskome saboru moraju glasovati za taj prijedlog da bi se on usvojio?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>43. Tko u Republici Hrvatskoj može prema Ustavu Republike Hrvatske dati pomilovanje osuđeniciima?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>44. Koja je institucija u Republici Hrvatskoj ovlaštena predlagati i provoditi zakone te voditi unutarnju politiku?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S029</p> <p> 02</p>	

Politika i gospodarstvo

<p>45. Koja institucija prema Ustavu Republike Hrvatske odlučuje o stegovnoj odgovornosti sudaca redovnih sudova?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>46. Koje tijelo može pokrenuti postupak oduzimanja imuniteta zastupnicima Hrvatskoga sabora kada Sabor nije na okupu?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>47. Koje su jedinice lokalne samouprave?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>48. Kojim se prvim hrvatskim pisanim dokumentom iz 13. stoljeća utvrđuju prava, dužnosti i odnosi kmetova, crkvenih poglavara i feudalaca?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>49. Radniku nakon podmirenja svih obveza ostane 500,00 kn koje može uložiti u nabavu nove odjeće ili u putovanje. Kako se naziva trošak putovanja od kojega je radnik odustao jer je odabrao ulaganje u nabavu nove odjeće?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S029</p> <p> 02</p>	

Politika i gospodarstvo

<p>50. Koja se tržišna funkcija ogleda u povećanoj prodaji jagoda iz domaćega uzgoja u odnosu na prodaju jagoda iz inozemstva?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>51. Kojom se politikom uz poreznu koristi fiskalna politika?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>52. Kako se naziva kupnja i prodaja državnih obveznica koje provodi središnja banka na tržištu kapitala koje je svima dostupno?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>53. Kako se naziva oblik bezgotovinskoga novca kojim se obavljaju transakcije upotrebom kreditne kartice?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>54. Kako se naziva naknada koju plaća gospodarstvenik za korištenje tuđih financijskih sredstava?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<div data-bbox="178 2027 348 2063" data-label="Text"> <p>PIG D-S029</p> </div> <div data-bbox="1274 1984 1428 2085" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="1387 2085 1436 2116" data-label="Text"> <p>02</p> </div>	

Politika i gospodarstvo

<p>55. Kojim se temeljnim zakonom u Republici Hrvatskoj propisuje osnivanje društva osoba i društva kapitala?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>56. Koji je, uz monopol i oligopol, oblik tržišne strukture nesavršene konkurencije na strani ponude?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>57. Zbog požarom opustošenoga vinogradarskog područja značajno je smanjena proizvodnja vina kontroliranoga podrijetla. Što će se dogoditi s cijenama toga vina u uvjetima potpune konkurencije i razine potražnje jednake prošlogodišnjoj?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>58. Kako se naziva osoba koja kupuje franšizu za proizvodnju i prodaju peciva?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>59. Kojemu obliku promidžbenih aktivnosti pripada sveobuhvatno plaćeno medijsko prezentiranje teniske opreme?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<div data-bbox="178 2027 348 2063" data-label="Page-Footer"> <p>PIG D-S029</p> </div> <div data-bbox="1274 1984 1428 2085" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="1386 2085 1433 2116" data-label="Page-Footer"> <p>02</p> </div>	

Politika i gospodarstvo

<p>60. Koje zemlje pripadaju Europskomu sustavu središnjih banaka?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<div><div>0☐</div><div>1☐</div><div>bod</div></div>
<div><div>PIG D-S029</div><div><div>02</div></div></div>	

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

